

Beleidsplan Meedoen in Gelijkwaardigheid over inclusie en tegen discri- minatie

Inhoud

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
1.1. Ambities van de gemeente Putten	5
1.1.1. De gemeente Putten wil een inclusief dorp zijn.	5
1.1.2. In Putten streven we naar volledige sociale acceptatie.	5
1.1.3. In Putten moet er sprake zijn van veiligheid en weerbaarheid.	5
1.1.4. Leeswijzer	5
2. Gelijkwaardigheid	6
2.1. Discriminatie	6
2.2. Diversiteit	6
2.3. Inclusie	6
3. Beleidscontext	7
3.1. Wetgeving	7
3.1.1. Artikel 1 van de Grondwet	7
3.1.2. Algemene Wet Gelijke Behandeling	7
3.1.3. Wetboek van Strafrecht	7
3.1.4. Andere wetten	7
3.2. VN-Verdrag Handicap	7
3.3. Antidiscriminatievoorziening	8
3.3.1. Antidiscriminatievoorziening Putten	8
3.3.2. Nieuwe taken voor de antidiscriminatievoorziening	8
4. Meedoen in gelijkwaardigheid in Putten	9
4.1. Meerjarenplan Samenleving 2023 – 2027	9
4.2. Totstandkoming	9
4.2.1. Dialoogsessies	9
4.2.2. Digitale enquête	10
4.2.3. Telefonische interviews	10
4.2.4. Validatiesessie	10
4.2.5. Inclusiepanel / Inclusieagenda	10
4.3. Uitvoeringspartners	10
4.3.1. Antidiscriminatievoorziening	10
4.3.2. Inclusiepanel	10
4.3.3. Putten voor Elkaar	11

4.4.	Inclusie in Putten stimuleren	11
5.	Uitvoeringsagenda Meedoen in Gelijkwaardigheid 2024-2027	12
5.1.	Thema's in de Uitvoeringsagenda	12
5.1.1.	Thema bewustwording	12
5.1.2.	Thema ontmoeting en verbinding	14
5.1.3.	Thema toegankelijkheid	15
5.1.4.	Thema meedoen	16
6.	Financieel kader	18
7.	Monitoring en verantwoording	19
	Bijlage 1. Resultaten Participatieproces	20

1. Voorwoord

In Putten mogen alle mensen mee doen.

Ieder mens is anders. Maar toch: je hoort er bij. Dat is inclusie.

Hoe je er ook uit ziet. Van wie je ook houdt. Of waar je naar de kerk gaat.

Of je man of vrouw bent. Of als je een handicap hebt. Het maakt niet uit.

Jij hoort er bij in Putten.

Discriminatie.

Soms sluit iemand je buiten. Omdat je niet in Nederland bent geboren. Of omdat je homo bent.

Dat noem je discriminatie.

Iemand scheld je uit en roept je na. Of wil met je vechten. Je voelt je dan niet veilig.

Nederland heeft een grondwet.

Die zegt dat alle mensen mogen meedoen. Je mag een ander mens niet buiten sluiten.

Dat zegt het VN verdrag Handicap ook. Of je nou een handicap hebt die je ziet. Of een handicap die onzichtbaar is. Jij moet kunnen meedoen zoals ieder ander.

In dit plan staat hoe alle mensen in Putten mee kunnen doen.

Hoe we elkaar leren kennen.

Hoe we leren over de ander. We leren over buiten sluiten. En er niet bij horen.

En wat dat doet met een ander. Of met jou. Dan krijgen we respect voor elkaar.

Iedere gemeente moet een agenda maken over inclusie. In de agenda van de gemeente Putten staan vier thema's.

Dit zijn:

- Bewustwording. Mensen leren dat er discriminatie is. En hoe dit voelt.
- Ontmoeting. We leren elkaar kennen. En daardoor krijgen we respect voor elkaar.
- Toegankelijkheid. Om mee te doen, moet je ergens kunnen komen. Je moet met je rolstoel in de winkel kunnen. Je moet iets kunnen lezen. Maar ook met de bus ergens kunnen komen.
- Meedoen. Alle mensen moeten dezelfde kans hebben om te sporten. Naar de speeltuin te gaan. En om te werken.

Wil je meer weten over dit plan?

Lees of luister het plan door.

2. Inleiding

Putten wil een inclusieve gemeente zijn. Een gemeente waar iedereen mee kan doen. Waar iedereen er bij hoort. In een inclusieve gemeente is geen ruimte voor discriminatie en uitsluiting. Toch is daar in Putten wel degelijk sprake van. De cijfers uit de landelijke discriminatiemonitor tonen dit beeld niet. Maar uit de enquête, dialoogsessies en persoonlijke gesprekken blijkt dat er meer discriminatie plaatsvindt in Putten dan we vooraf wisten.

Inclusie is niet 'van' de gemeente of van het sociaal domein. Een inclusief dorp is een ambitie waar iedereen zich hard voor moet maken. Daarom hebben we elkaar nodig; inwoners, instellingen, verenigingen en bedrijven.

2.1. Ambities van de gemeente Putten

2.1.1. De gemeente Putten wil een inclusief dorp zijn.

Waar iedereen zich welkom voelt. En waar iedereen mee kan en mag doen. Met dit beleid willen we bereiken dat iedere inwoner uit Putten veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie ervaart.

2.1.2. In Putten streven we naar volledige sociale acceptatie.

We zijn wie we zijn en we respecteren dat van elkaar. Ongeacht sekse, etnische, culturele of religieuze achtergrond, genderidentiteit, seksuele oriëntatie, zichtbare of onzichtbare beperkingen of anderszins. Iedereen is een volwaardige inwoner en onderdeel van de maatschappij.

2.1.3. In Putten moet er sprake zijn van veiligheid en weerbaarheid.

Hoe vanzelfsprekend veiligheid ook lijkt, veel mensen zijn of voelen zich niet veilig vanwege oordelen over hun sekse, identiteit of achtergrond. Voor alle mensen geldt dat zij in een veilige omgeving moeten kunnen leven en zich op alle terreinen onbelemmerd kunnen voortbewegen.

Willen we als Putten inclusief zijn, dan moeten we aan de slag! Dit beleidsplan "Meedoen in Gelijkwaardigheid" is hier de eerste aanzet toe.

2.1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de begrippen discriminatie, diversiteit en inclusie verder toegelicht. Hoofdstuk 3 schetst de beleidscontext. De connectie met het meerjarenplan Samenleving en de wijze van totstandkoming van dit beleid staan in hoofdstuk 4 beschreven. Hoofdstuk 5 is de uitvoeringsagenda Meedoen in Gelijkwaardigheid. Aan inclusie en discriminatie hangen kosten, de begroting is in hoofdstuk 6 te vinden. En in het laatste hoofdstuk wordt de wijze van monitoren beschreven.

3. Gelijkwaardigheid

In een inclusieve samenleving is er sprake van diversiteit en bestaat er geen discriminatie. Iedereen is gelijkwaardig. En kan meedoen. Discriminatie, diversiteit en inclusie liggen vaak in het verlengde van elkaar. Voor meer begrip lichten we deze woorden verder toe.

3.1. Discriminatie

Het woord discriminatie komt uit het Latijn en betekent letterlijk 'het maken van onderscheid'. Het maken van verboden onderscheid kan ertoe leiden dat mensen worden achtergesteld. Vanwege hun etnische achtergrond, huidskleur, religie, politieke of andere mening, sekse, seksuele oriëntatie, leeftijd, handicap, chronische ziekte, of om een andere reden. Deze kenmerken worden discriminatiegronden genoemd. Discriminatie is in Nederland verboden. Dat staat onder meer in artikel 1 van de grondwet.

“Discriminatie is als men in gelijke gevallen ongelijk behandeld wordt”

3.2. Diversiteit

Diversiteit gaat over de soorten verschillen die we met elkaar kunnen ervaren. Over de zichtbare (huidskleur, man/vrouw, leeftijd) en de onzichtbare (gender, religie, cultuur, karakter, overtuigingen, politiek, etc.). Diversiteit gaat over de mix van verschillen tussen mensen: demografisch, leeftijd, religie, gender, seksuele diversiteit, cultuur en fysieke mogelijkheden. Kortom, diversiteit gaat over alle verschillen tussen mensen. Voor diversiteit hoef je niets te doen. Het is er, overal en altijd, ook in Putten!

3.3. Inclusie

Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin alle mensen -binnen de grenzen van de wet- kunnen meedoen. Een samenleving waarin mensen dezelfde kansen en mogelijkheden hebben, ongeacht hun achtergrond, leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, godsdienst, seksuele voorkeur en ongeacht of ze een ziekte of (lichamelijke / psychische) beperking hebben. Een samenleving bovendien waarin de mogelijkheden, talenten en eigen regie van de mens centraal staan. Waar iedere mens zich erkend en geaccepteerd voelt. Inclusie betekent dat iedereen zichzelf kan zijn en deel uitmaakt van het geheel. Uitsluiting en discriminatie zijn in een inclusieve samenleving afwezig. Inclusie gaat niet over gelijkheid of gelijkvormigheid maar over **gelijkwaardigheid**. Hierbij is het belangrijk dat verschillen worden erkend en het gesprek erover kan plaatsvinden.

Als er sprake is van inclusie, is er respect voor de ander. Dit respect uit zich, in het accepteren van de ander, ondanks dat je diegene niet (volledig) begrijpt of je je niet kunt vinden in diens leef- of denkwijze. Respect is een voorwaarde voor en een kenmerk van inclusie.

4. Beleidscontext

Mensenrechten beschermen de waardigheid van ieder mens. Je hebt mensenrechten omdat je mens bent, welk geslacht, etnische afkomst, godsdienst of politieke overtuiging je ook hebt. Deze rechten gelden altijd en overal, voor iedereen. Mensenrechten hebben een speciale plaats in het recht. Ze zijn vastgelegd in de Nederlandse grondwet en er zijn internationale afspraken over gemaakt.

4.1. Wetgeving

4.1.1. Artikel 1 van de Grondwet

Artikel 1 van de Grondwet is heel duidelijk over discriminatie: het is verboden. Artikel 1 is uitgewerkt in verschillende wetten en regels. De belangrijkste over discriminatie zijn de Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB) en verschillende artikelen in het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 1 zegt: "Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid of op welke grond dan ook, is niet toegestaan".

4.1.2. Algemene Wet Gelijke Behandeling

De belangrijkste wet om discriminatie tegen te gaan is de Algemene wet Gelijke behandeling (AWGB). Hierin staan artikelen die burgers in Nederland bescherming bieden tegen discriminatie.

4.1.3. Wetboek van Strafrecht

Daarnaast is discriminatie verboden in het Wetboek van Strafrecht. Hierin is opgenomen dat discriminatie strafbaar is.

4.1.4. Andere wetten

Naast de Algemene wet Gelijke behandeling en het Wetboek van Strafrecht zijn er nog meer wetten waarin regels over gelijke behandeling zijn opgenomen, zoals de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen en de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid.

4.2. VN-Verdrag Handicap

In 2016 heeft Nederland het VN-verdrag Handicap ondertekend. Het VN-Verdrag heeft als doel dat de wereld toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. Het VN-verdrag Handicap gaat over meer dan alleen het sociaal domein. Ook onder andere fysieke toegankelijkheid, wonen en werk zijn onderwerpen waarvoor het verdrag geldt. In Nederland is het VN-verdrag grotendeels uitgewerkt in de *Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte*. Als gemeente zijn wij verplicht vanuit het VN-verdrag, om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen.

4.3. Antidiscriminatievoorziening

Op basis van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) moet iedere gemeente haar inwoners toegang geven tot een antidiscriminatievoorziening (ADV). De gemeenteraad heeft via verordening regels vastgesteld omtrent de inrichting van de ADV in Putten. In het gemeentefonds is een richtbijdrage voor Wga – taken opgenomen. Naar aanleiding van de toeslagenaffaire is dit richtbedrag in de meicirculaire van 2021 opgehoogd naar € 0,77 per inwoner.

4.3.1. Antidiscriminatievoorziening Putten

Ook in Putten is er een antidiscriminatievoorziening. De antidiscriminatievoorziening (ADV) Art. 1 NOG (Noord Oost Gelderland) is er voor alle gemeenten in de regio Noord en Oost-Gelderland. Art.1 NOG is een onafhankelijk onderdeel van Stimenz. Stimenz is één van onze partners van Putten voor Elkaar. De ADV verzorgt de wettelijke taken. Dit betreft de volgende onderdelen:

- Het bieden van onafhankelijke bijstand door ondersteuning te bieden aan melders bij klachten;
- Informatie en advies te verstrekken over mogelijk te ondernemen stappen;
- Bijstand verlenen bij de te ondernemen stappen;
- Vooronderzoek en onderzoek in te stellen;
- Te bemiddelen tussen klager en beklaagde;
- Het registreren van de discriminatie-meldingen, zodat Art.1 NOG de jaarlijkse rapportage kan overleggen aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

4.3.2. Nieuwe taken voor de antidiscriminatievoorziening

In 2022 werden er in de Tweede Kamer meerdere moties rondom de antidiscriminatievoorzieningen ingediend. Daarop heeft Berenschot op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onderzoek gedaan en in februari 2023 hier de resultaten van opgeleverd. Knelpunten die uit dit onderzoek naar voren kwamen waren:

- Het takenpakket van de ADV is onvolledig en sluit niet altijd aan bij de ervaringen en behoeften van personen die discriminatie ervaren. ADV's hebben geen wettelijke verplichting om te werken aan preventie en voorlichting;
- ADV's zijn op het moment onvoldoende zichtbaar en vindbaar. Men weet vaak niet dat er een ADV is om te melden;
- De organisatie van de ADV's is versnipperd en onvoldoende onafhankelijk;
- De financiering van de ADV's is te afhankelijk van beleidskeuzes van de gemeenten;
- Het melden van discriminatie is een persoonlijke keuze. Veel personen die te maken hebben met discriminatie ervaren belemmeringen om dit te melden.

Landelijk wordt nu verwacht dat er een landelijke naam gebruikt gaat worden voor de ADV's: Discriminatie.nl. En dat financiering mogelijk rechtstreeks aan de ADV's plaats gaat vinden.

5. Meedoen in gelijkwaardigheid in Putten

5.1. Meerjarenplan Samenleving 2023 – 2027

In het meerjarenplan samenleving 2023-2027 hebben we vier hoofdpogaven geformuleerd voor de komende jaren: kansengelijkheid, volwaardig meedoen, gezond leven en inspelen op vergrijzing. Onder de opgave volwaardig meedoen vallen vier programma's. Dit beleidsplan valt onder de programma's "Meedoen in verscheidenheid" en "Meedoen met een beperking".

5.2. Totstandkoming

Voor de totstandkoming van dit beleidsplan zijn we, in lijn van het meerjarenplan, uitgegaan van opgavegericht werken. Dat betekent dat we samen (dus met inwoners, maatschappelijke partners en professionals die kunnen bijdragen aan het aanpakken van deze programma's) dit beleidsstuk hebben vormgegeven. We lossen deze opgaven dus niet op voor de samenleving, maar met de samenleving. We hebben de inwoners, partners en professionals via verschillende werkvormen laten participeren. De resultaten zijn in bijlage I toegevoegd.

De volgende paragrafen bevatten de belangrijkste conclusies.

5.2.1. Dialoogsessies

Samen met de antidiscrimatievoorziening (ADV) zijn er vier dialoogsessies geweest.

Ongeveer 25 inwoners hebben meegepraat in deze sessies. Door de dialoog leerden mensen elkaar kennen. Begrip en respect voerden de boventoon. Dit werd als grote toegevoegde waarde van deze sessies gezien.

Er is gesproken over wat inclusie en discriminatie is, maar ook welke oplossingen inwoners zien tegen discriminatie. Oplossingen die worden aangedragen hebben veelal met voorlichting, kennis, ontmoeting en bewustwording te maken. Ook toegankelijkheid voor bijvoorbeeld mensen met rolstoel of rollator worden vaker genoemd.

5.2.2. Digitale enquête

Er is een enquête uitgezet. Bijna 200 respondenten hebben deze vragenlijst ingevuld. Dit zijn inwoners en mensen die werken in Putten. Bijna een kwart van de inwoners geeft aan dat zij worden gediscrimineerd of zien dat een ander wordt gediscrimineerd in Putten. Discriminatie wordt ervaren op vrijwel alle discriminatiegronden en op veel locaties. De wijze waarop wordt gediscrimineerd loopt uiteen van negeren tot aan schelden, maar ook vernieling van eigendommen wordt genoemd.

Ook in de enquête werden oplossingen door inwoners aangedragen om een inclusief dorp te zijn. Deze lijken op de hiervoor genoemde oplossingen.

5.2.3. Telefonische interviews

Twintig inwoners wilden naar aanleiding van de enquête hun mening telefonisch persoonlijk toelichten, we hebben met 16 van hen contact gehad. Vier personen waren niet bereikbaar. Tijdens de telefoongesprekken werden ook persoonlijke verhalen over discriminatie gedeeld.

5.2.4. Validatiesessie

Tijdens een validatiesessie is gecheckt of alle input van inwoners voldoende terugkwam in het beleid. Naar aanleiding van vragen en opmerkingen tijdens deze sessie is een aantal kleine aanpassingen in het document gemaakt.

5.2.5. Inclusiepanel / Inclusieagenda

Het inclusiepanel is uitdrukkelijk uitgenodigd om bij de dialoogsessies aan te sluiten. Zij waren bij drie sessies aanwezig. Daarnaast is het inclusiepanel uitgenodigd om de inclusieagenda te evalueren. Van drie leden is hierover een reactie ontvangen.

5.3. Uitvoeringspartners

5.3.1. Antidiscriminatievoorziening

De ADV verzorgt de wettelijke taken. Daarnaast verwachten wij vanuit het Rijk de komende tijd aanvullingen op deze wettelijke taken. Verder gaan wij graag met de voorziening in gesprek in hoeverre zij vanuit een nieuwe preventieve taak zich meer kunnen richten op voorlichting over discriminatie en inclusie.

5.3.2. Inclusiepanel

In de Inclusieagenda Putten Voor Iedereen 2020-2022 is het inclusiepanel geïntroduceerd. Het inclusiepanel bestaat uit ervaringsdeskundigen. Zij kunnen als achterban van de participatieraad gevraagd en ongevraagd advies geven over onderwerpen rondom inclusie. De participatieraad kan vervolgens een gevraagd of ongevraagd advies aan het college uitbrengen. Een advies betekent niet dat dit per definitie wordt uitgevoerd of opgepakt. Daarnaast kan het inclusiepanel haar rol als ervaringsdeskundige invullen door subsidie aan te vragen om mee te werken aan uitvoering van de onderwerpen in de uitvoeringsagenda.

5.3.3. Putten voor Elkaar

Onder het thema “Meedoen” zet Putten voor Elkaar zich via collectief aanbod in voor inclusie en tegen discriminatie. Als uitvoeringspartner zijn zij al betrokken bij het creëren van een ontmoetplek voor LHBTIQ+ jongeren. Wij gaan met hen in gesprek om meerdere ontmoetplekken te creëren en een empowerment training op te zetten.

5.4. Inclusie in Putten stimuleren

Inclusie is een belangrijk thema. Om dit niet alleen vanuit de gemeente en onze samenwerkingspartners te stimuleren, is de subsidieregeling Meedoen in Gelijkwaardigheid Putten mogelijk gemaakt. Iedere inwoner of kleine organisatie die activiteiten wil organiseren binnen de thema's van de uitvoeringsagenda kan gebruikmaken van deze regeling.

6. Uitvoeringsagenda Meedoen in Gelijkwaardigheid 2024-2027

Door het ondertekenen van het VN Verdrag Handicap zijn we als gemeente verplicht om een Inclusieagenda te hebben. In eerste instantie is de agenda gericht op mensen met een fysieke of mentale beperking. Het gaat er om dat mensen met een beperking niet worden gediscrimineerd en buitengesloten. Omdat het onderwerp discriminatie en exclusie veel meer mensen aangaat dan alleen mensen met een fysieke of mentale beperking, breiden we de agenda uit. In de agenda beantwoorden we aan het plan om inclusief, veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie voor iedere inwoner van Putten te bewerkstelligen. Tegelijk kunnen we op de agenda alleen die onderwerpen plaatsen waar de gemeente ook echt zeggenschap over heeft.

We doen al veel in Putten!

Binnen verschillende leefdoelgebieden wordt veel gedaan voor een inclusieve samenleving. Een groot aantal van die zaken wordt vanuit wet- en regelgeving gedaan. Een greep uit inclusief aanbod vanuit verschillende wetten. Te denken valt aan uitwerking van de Wmo, waarmee door bijv. woningaanpassingen inwoners in hun eigen huis en wijk blijven wonen. Maar ook scholen en de sportvoorzieningen worden gebouwd met in het achterhoofd dat deze voor iedereen toegankelijk zijn. Voor inburgeraars zijn onderwijsroutes ingekocht, zodat men zo snel mogelijk mee kan doen in de Nederlandse samenleving. En er is doelgroepenvervoer, waarmee kinderen, jeugdigen en volwassenen met een beperking op de gewenste bestemming kunnen komen.

6.1. Thema's in de Uitvoeringsagenda

In deze uitvoeringsagenda gaan we uit van vier overkoepelende thema's. Dit zijn bewustwording, ontmoeting, toegankelijkheid en meedoen. De overkoepelende thema's zijn ook tijdens de dialoogsessies en uit de enquête nadrukkelijk naar voren gekomen.

We moeten ons beseffen dat het tijd vraagt om volledig inclusief te worden en af te rekenen met discriminatie. De acties zijn daarom behapbaar opgesteld. Op die manier is het voor iedereen in Putten haalbaar om mee te gaan in de ontwikkelingen richting een inclusieve samenleving.

6.1.1. Thema bewustwording

Het thema is nodig om inwoners en medewerkers van een gemeente zich te laten realiseren dat er drempels in de samenleving zijn voor mensen die te maken hebben met discriminatie. Bewustwording creëert begrip en maakt dat we ons verdiepen in een ander. Bewustwording maakt dat we preventief inzetten op voorkomen van discriminatie en het streven naar inclusie.

<i>Wat gaan we doen?</i>	<i>Wie gaat dit doen?</i>	<i>Wanneer gaan we dit doen?</i>
We geven voorlichting over discriminatie in groep 6 van de basisschool en de	Antidiscriminatievoorziening	De uitnodiging om mee te doen wordt in schooljaar 2023 / 2024 gestuurd. Scholen kunnen in schooljaar

<i>Wat gaan we doen?</i>	<i>Wie gaat dit doen?</i>	<i>Wanneer gaan we dit doen?</i>
brugklas op de middelbare school.		2024/ 2025 deelnemen aan de voorlichting.
We geven op verschillende locaties voorlichting over discriminatie. Dit doen we samen met mensen die te maken hebben met discriminatie. Te denken valt aan statushouders, mensen uit de regenbooggemeente, mensen met dementie of mensen met een zichtbare of onzichtbare beperking.	Antidiscriminatievoorziening	Jaarlijks vanaf 2024
We geven voorlichting aan professionals (denk daarbij aan Putten voor Elkaar, kerken, sportverenigingen, maar ook andere geïnteresseerden) over discriminatie en het herkennen van de signalen bij inwoners	Antidiscriminatievoorziening	Jaarlijks vanaf 2025
Meer bekendheid geven aan de antidiscriminatievoorziening, zodat iedereen weet dat men hier voor vragen rondom discriminatie terecht kan.	Gemeente Putten Antidiscriminatievoorziening	Lopend
Er wordt een training cultuursensitief werken voor professionals (o.a. voor kerken, sportverenigingen, ondernemers, zorgmedewerkers etc.) georganiseerd	Putten voor Elkaar	2025
De antidiscriminatievoorziening doet mee aan de dag tegen Racisme en Discriminatie	Antidiscriminatievoorziening	Vanaf 2024
Voorlichting en bewustwordingsactiviteiten in het kader van discriminatie en inclusie onder de gemeenteambtenaren	Gemeente Putten	Vanaf 2024

6.1.2. Thema ontmoeting en verbinding

Door elkaar te ontmoeten en elkaar werkelijk te zien, ontstaat er begrip, verbinding en respect voor elkaar. We zijn gelijkwaardig, we zijn niet gelijk. Iedereen is anders, iedereen is uniek.

<i>Wat gaan we doen?</i>	<i>Wie doet dit? Gaat dit doen?</i>	<i>Wanneer gaan we dit doen?</i>
We faciliteren een ontmoet-plek gericht op LHBTIQ+ jongeren (en waar gewenst op termijn voor volwassenen)	Putten voor Elkaar	2023 - 2024
We organiseren dialoogsessies met als doel elkaar ontmoeten en spreken over "moeilijke onderwerpen".	Antidiscriminatievoorziening	Vanaf 2024 4 sessies per jaar
We bevorderen dat inwoners kennismaken met andere culturen	Putten voor Elkaar	Vanaf 2024
Wanneer statushouders in Putten komen wonen, wordt er actief ingezet op contact tussen culturen & burens	Putten voor Elkaar	Lopend / vanaf 2024
We faciliteren ruimte voor ontmoeting waar mensen hun verhalen over discriminatie kunnen delen	Putten voor Elkaar	Vanaf 2025
We zetten een empowerment training op zodat mensen met de gevolgen van discriminatie om kunnen gaan	Putten voor Elkaar	Vanaf 2025

6.1.3. Thema toegankelijkheid

Toegankelijkheid is de eerste voorwaarde om mee te kunnen doen. Het moet voor iedereen mogelijk zijn ergens (letterlijk) toegang te krijgen en ook weer veilig weg te gaan (uitgankelijkheid).

<i>Wat gaan we doen?</i>	<i>Wie gaat dit doen?</i>	<i>Wanneer gaan we dit doen?</i>
De gemeente schrijft brieven op B1 niveau. We voegen onze communicatie waar nodig aan met pictogrammen.	Gemeente Putten	Vanaf 2024
Ondernemers, verenigingen e.d. die toegankelijk en inclusief zijn ontvangen het Keurmerk Putten voor Iedereen.		Lopend
De antidiscriminatievoorziening is toegankelijk voor iedere inwoner	Antidiscriminatievoorziening	Lopend

6.1.4. Thema meedoen

Het thema meedoen omvat de volgende levensdomeinen:

- Onderwijs & ontwikkeling;
- Thuis & wonen;
- Vervoer;
- Gezondheid & welzijn;
- Werk & inkomen;
- Vrije Tijd.

Vooraf binnen dit thema wordt al veel gedaan voor het creëren van een inclusieve samenleving. Zowel vanuit de wettelijke verplichting vanuit onder meer de Wmo, Wet Inburgering en Participatiewet. Maar ook worden er ontmoetingsmomenten georganiseerd vanuit verschillende partners, is er een coalitie tegen eenzaamheid en is er een servicepunt vrijwillige inzet en een mantelzorgconsulent.

De volgende onderdelen gaan we extra oppakken in de komende jaren.

<i>Wat gaan we doen?</i>	<i>Wie gaat dit doen?</i>	<i>Wanneer gaan we dit doen?</i>
We onderzoeken of het mogelijk is een algemene voorziening vervoer te creëren.	Gemeente Putten	2024
De aangeschafte Stemmal (zodat mensen die slechtziend / blind zijn kunnen stemmen) wordt voor de komende verkiezingen in gebruik genomen.	Gemeente Putten	2024
In de Uitvoeringsagenda van het Lokaal Sport- en Bewegakkoord is een volledige paragraaf geweid aan het inclusiever maken van sport- en spel in Putten.	Putten voor Elkaar Gemeente Putten Regiocoach aangepast sporten Uniek Sporten Sportverenigingen Sport -en beweegaanbieders	2023-2025
Toepassen 100-70-50 richtlijn - Bij de herinrichting van nieuwe speelplekken wordt de 100-70-50 richtlijn, waar mogelijk, toegepast. Dit houdt in dat een inwoner met een beperking (jong en oud), zich 100% welkom voelt, 70% van de speelplek toegankelijk is en 50% van de	Gemeente Putten	Vanaf 2024

<i>Wat gaan we doen?</i>	<i>Wie gaat dit doen?</i>	<i>Wanneer gaan we dit doen?</i>
speelaanleidingen gericht is op ontmoeting en samen-spel.		

7. Financieel kader

Veel activiteiten van de antidiscriminatievoorziening worden op dit moment bekostigd vanuit de bijdrage per inwoner via het gemeentefonds. Het gaat dan om € 0,77 per inwoner.

Een aantal taken uit de Uitvoeringsagenda voor de antidiscriminatievoorziening worden bekostigd vanuit bovenstaande gelden. Voor een aantal taken geldt dit niet.

Bij de vaststelling van het Meerjarenplan Samenleving 2023-2027 heeft de raad een reserve vastgesteld. Het beleidsplan Meedoen in Gelijkwaardigheid beantwoordt aan twee onderdelen van de opgave Volwaardig Meedoen. Er wordt voor de financiële invulling van dit plan, gebruik gemaakt van de reserve die bij het Meerjarenplan Samenleving behoort.

Begroting

Activiteit	Uitvoering door	Verwachte jaarlijkse kosten	Verwachte kosten 2024	Verwachte kosten 2025 e.v.
Subsidieregeling Meedoen in Gelijkwaardigheid	Diverse partijen / individuen	€20.000,=	€ 20.000,=	€ 20.000,=
Geven voorlichting basisscholen / middelbare scholen	ADV	Geen extra kosten – zitten in reeds bekostigde bijdrage per inwoner. € 20.790 (via inkoop)	Geen extra kosten	Geen extra kosten
Geven voorlichting aan inwoners / professionals	ADV	€4.500	0	€ 4.500,=
Organiseren dialoogsessies	ADV	€7.200	€7.200,=	€ 7.200,=
Empowerment training	Putten voor Elkaar	Extra kosten	0	€ 4.500,=
Training Cultuur sensitief werken	Putten voor Elkaar	Extra kosten	0	€ 4.500,=
Faciliteren ontmoeting rondom discriminatie en lhbtq+	Putten voor Elkaar	Extra kosten	€10.000=	€ 5.000,=
Totaal			€ 37.200,=	€ 45.700,=

8. Monitoring en verantwoording

We verwachten door de uitvoering van de Uitvoeringsagenda, dat we een inclusiever Putten krijgen. Een dorp waar discriminatie van mensen steeds minder voorkomt. Waar begrip en wederzijds respect de toon zetten.

Jaarlijks geven we in een raadsinformatiebrief weer welke werkzaamheden uit de Uitvoeringsagenda zijn uitgevoerd en wie daarbij betrokken waren. Ook de cijfers uit de landelijke discriminatiemonitor worden met de raad gedeeld. Met dit beleid verwachten we meer meldingen over discriminatie bij Artikel 1.

Daarnaast voeren we eind 2026 nogmaals een enquête rondom discriminatie en inclusie uit. De resultaten worden vergeleken met de resultaten uit de enquête van 2023.

Bijlage 1. Resultaten Participatieproces

Inleiding van de bijlage

Om beleid op te stellen dat passend is bij onze gemeente, is op verschillende manieren informatie opgehaald bij de inwoners van Putten:

- Allereerst zijn er vier dialoogsessies georganiseerd waarbij inwoners in groepen hebben gepraat over inclusie en discriminatie.
- Daarnaast is via een digitale enquête informatie opgehaald.
- Bij meerdere respondenten die de digitale enquête hebben ingevuld, is vervolgens nog een telefonisch interview gehouden.

In deze bijlage staan de onderzoeksresultaten weergegeven. Het beleid Meedoen in Gelijkwaardigheid is gebaseerd op de onderzoeksresultaten.

We hebben er voor gekozen alle informatie te delen, het weerspiegelt de diversiteit in het dorp Putten. Maar ook de diversiteit in denken van de inwoners.

Resultaten dialoogsessies

Tijdens vier dialoogsessies is er in groepen gepraat over drie verschillende onderwerpen:

- Wat is discriminatie / Wat is inclusie?
- Wat is er nodig om discriminatie in Putten aan te pakken / Wat is er nodig om er voor te zorgen dat iedereen mee kan doen?
- Wat is er nodig om de gevolgen van discriminatie en exclusie te verminderen?

In sommige groepen liepen de vragen in elkaar over, dit is zichtbaar in de antwoorden. Onderstaand staan per thema de antwoorden weergegeven.

Wat is discriminatie?			
Dat een ander je het gevoel kan geven dat je minder bent dan een ander	Het creëert een gevoel van machteloosheid en gekwetstheid (zelfs na jaren uit persoonlijke ervaring)	Feitelijkheid: mensen worden in gelijke situaties anders behandeld	Jezelf boven een ander stellen, de ander is "minder"
Wegkijken / Angst voor het onbekende	Verskil tussen beloning man / vrouw	Verskil in overleving van generaties	Niet als vol worden aangezien/ Afwijkt van de norm
Niet delen	Persoonlijke ervaring	Mensen in hokjes plaatsen	Onwetendheid

Wat is inclusie?			
Zodra je elkaar leert kennen komt er verbinding	Iedereen hoort erbij iedereen mag meedoen- we doen ons best om iedereen erbij te betrekken die dat wil	De eigen opstelling kan zelfs bepalen dat je deelt in de inclusieve maatschappij	Iedereen hoort erbij ook als men denkt er niet bij te horen
Iedereen het gevoel geven erbij te horen	Adopteren / Adoptie als werkwoord	Als het slaagt: de hemel op aarde	Inclusief / Iedereen gelijk
Wat is gewoon	Iedereen mag meedoen	Oordeelloos	Naar elkaar omzien

Wat is er nodig om discriminatie in Putten aan te pakken?			
Veilige plek creëren	Transparantie	Respect tonen voor elkaar	Voorlichting geven
Verbinding zoeken	Bewustwording	Jeugd hangplek	Veel import
Een persoon / veldwachter die in de buurt op een bankje gaat zitten en kijkt wat er speelt en dit in kaart brengt	Door in gesprek te gaan, over je eigen vooroordelen heen te stappen en mensen beter te leren kennen	Dat de gemeente zicht krijgt op welke discriminatie plaatsvindt. Daarop gericht je beleid en acties.	Bewust zijn van je eigen voorbeeldfunctie (dus ook als ouder, omstander), je leeft gedrag voor
De gemeente heeft een voorbeeldfunctie / hoe kan het daarna doorsijpelen?	Contact / toegang tot de doelgroep (bijv. bij mensen met verslavingsgevoeligheid)	Ongeschreven regels, rituelen, gebruiken leren kennen	Bewustwording vanuit beleving
Korte filmpjes of leuzen	Cultuur sensitief werken	Contact en gesprek	Op de persoon aanspreken
Verdiepen in mensen	Je verdiepen in mensen	Centrale onderwijs	Confrontatie
Welke rol kan onderwijs/ leerkrachten spelen?	Voorlichting op middelbare scholen	Gesprekken en bewustwording	Investeren in jeugd (basisschool)

Wat is er nodig om inclusief te zijn?			
Voor mensen die niet mobiel zijn gaat het busje van Welzijn niet verder dan de grenzen van putten. Dit is beperkend voor de vrijheid in mobiliteit	Openstaan voor elkaar is belangrijk / angst of spanning om elkaar te spreken/ Bedekt zijn is spannend – je kent iemand niet	Persoonlijke opstelling met o.a. oog voor de medemens / De wil om je in anderen te verplaatsen	Meer begrip door multiculturele gesprekken – kan via eten Dit verbindt
Genderneutrale kleedkamers – openbare toiletten	Welk aandeel hebben partijen zelf?	Gesprek voeren	Hoe divers is Putten
Creativiteit	Een open blik	Flexibel	Zelf vrijwilligerswerk doen
Breed draagvlak bij alle bewoners / werkende in Putten	Geld om projecten te starten voor bijv. gesubsidieerde werkplekken	Kerk, dialoogsessie over LHBTIQ+	Die pride vlag op het gemeentehuis, trots wapperend op 11 oktober
Winkels- is van winkeliers- prikkelarm / privéshoppes / kop-telefoons	Toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Denk aan rolstoel / rollators	Mobiliteit vergroten tot ruime grenzen	Bereidheid om belemmerende factoren aan te pakken
Een veilige plek voor LHBTIQ+	Meer kennis bij ambtenaar – bijv. inclusieve speeltuin	Langsgaan bij kwetsbare gezonden	Actieve benadering vanuit de gemeente

Wat is er nodig om de gevolgen van discriminatie te verminderen?			
Soms is de weg burocratisch en een doolhof. Wat kun je daar als gemeente in doen (bijv. binnen zorgroutes) --> let er in een aanbesteding op wat bijv. gender gecontracteerde	Laat mensen met een status hun verhaal vertellen op scholen, aan inwoners, bij verenigingen etc.	Bespreekbaar maken, niet enkel vanuit perspectief van gediscrimineerde maar tevens vanuit de persoon die discrimineert. Nader elkaar proberen te brengen, begrip kweken	Het zou een geaccepteerd onderwerp moeten zijn om met anderen te delen dat je je gediscrimineerd voelt.

Wat is er nodig om de gevolgen van discriminatie te verminderen?			
zorg is, dit maakt het verschil in hoe een traject loopt en hoe de ondersteuning is.			
Praten	Respect voor elkaar! 2x	Keuzevrijheid	Coaching van mensen
Een dialoog niet ontwijken	Elkaar veiligheid geven	Informatie geven	Dialoog
In gesprek	Confrontatie	Preventief handelen / Het voor zijn	Voorlichting van meldpunt Art 1 NOG
Posters regenboog/communicatie	Uitleg geven, hierdoor krijg je begrip	Inloophuis waar een fijne plek is	Jeugd : centrale ontmoetingsplek
Transparant en betrek inwoner in een vroeg stadium	Kijken naar de overeenkomsten in plaats van naar de verschillen	Behandel een ander zoals je zelf behandeld wil worden	Zorgen dat mensen een plek hebben waar ze kunnen ontladen, in kerk of eigen netwerk

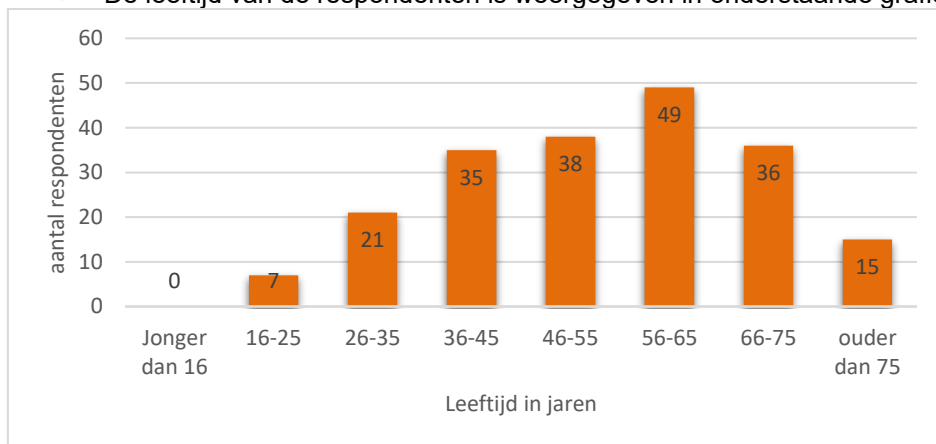
Wat is er nodig om de gevolgen van exclusie te verminderen?			
Beginnen bij ouders / onderwijs	Uitspreken van je gevoel doet er toe	Taboes van de onderwerpen af.	De wijze en waarde van vraagstelling
Meer import!	Opvoeding en school	Politiek en kerk scheiden	Ervaringen vertellen
Bewust zijn van je eigen vooroordelen	Meer gebruik maken van het welzijnswerk	Informatie over verschillende culturen	Communicatie is essentieel
Je moet in gesprek blijven met elkaar	Leren van elkaar	Voorlichting over mogelijkheden geven	Communicatie en transparantie
Een Puttenaar gooit de deur niet open. Dus geef voorlichting naar beiden kanten.	Leg uit – iedereen informeren over wat de wettelijke taken zijn van bijv. gemeente / ADV	Op zoek gaan naar de krachten en mogelijkheden van de persoon, zodat diegene toch	Achter de voordeur vertellen wat de mogelijkheden zijn.

Wat is er nodig om de gevolgen van exclusie te verminderen?			
		bezig kan zijn met zijn / haar zingeving	

Resultaten digitale enquête

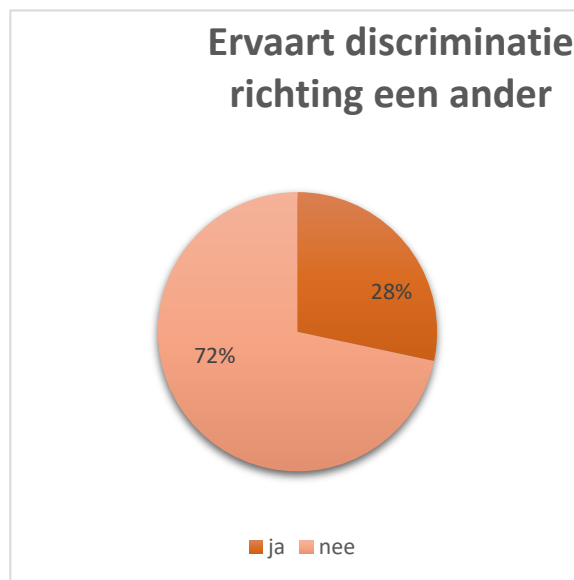
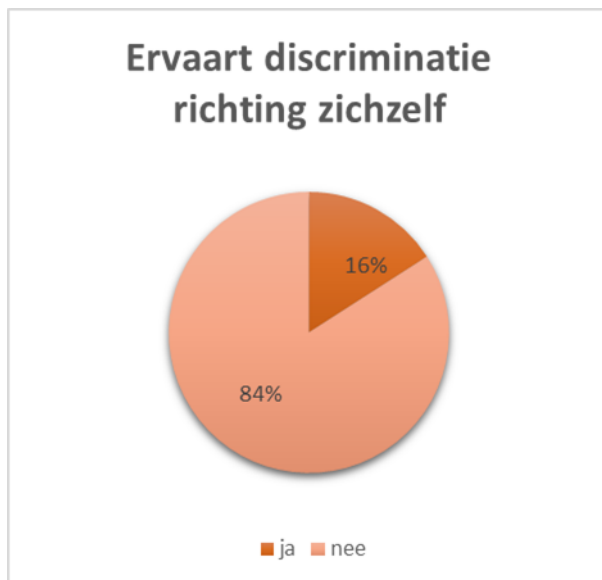
Respondenten

- Op de digitale enquête hebben 201 mensen gereageerd.
- Van de 201 respondenten wonen er 194 in Putten en 7 niet in Putten. 92 van de respondenten die in Putten wonen zijn daar ook geboren en getogen. Van de 7 respondenten die niet in Putten wonen, werken er 3 in Putten.
- De leeftijd van de respondenten is weergegeven in onderstaande grafiek.

Ervaring met discriminatie

Aan de respondenten is gevraagd of zij discriminatie richting zichzelf ervaren en of zij discriminatie richting een ander ervaren.

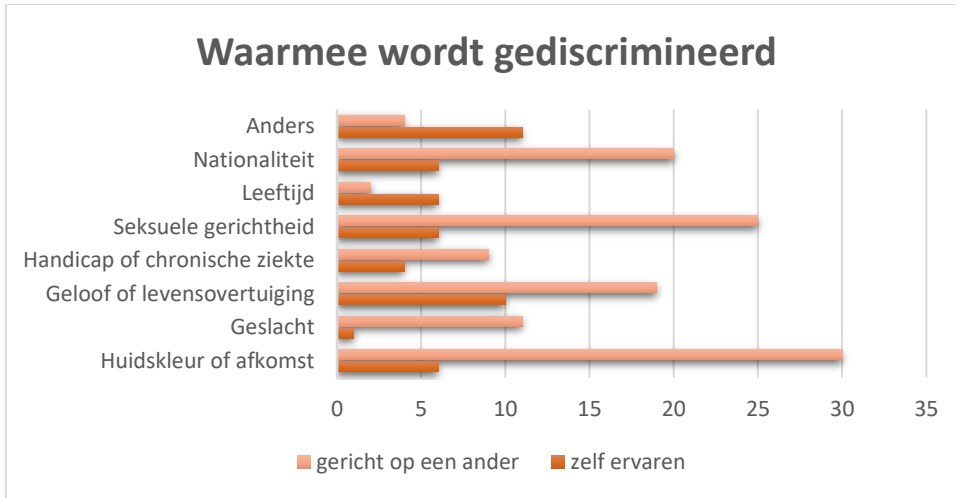

Vervolgens is uitgevraagd waarmee men wordt gediscrimineerd. De antwoorden van de respondenten staan weergegeven in onderstaande grafiek. In de grafiek wordt onderscheid gemaakt tussen de antwoorden die de respondenten hebben gegeven over wat zij zelf ervaren en wat zij zien gericht op een ander.

De toelichting op antwoorden met 'anders' gaan voornamelijk over:

- Discriminatie omdat iemand er anders uit ziet of anders doet dan een 'gewone' Puttenaar

- Discriminatie omdat zij moeilijk of niet aan een woning kunnen komen.

Ook is gevraagd hoe men gediscrimineerd wordt. De antwoorden van de respondenten staan weergegeven in onderstaande grafiek. In de grafiek wordt onderscheid gemaakt tussen de antwoorden die de respondenten hebben gegeven over wat zij zelf ervaren en wat zij zien gericht op een ander. De antwoorden onder 'anders' lopen uitéén, namelijk van 'extreme vragen stellen' tot 'een klacht niet serieus nemen' en tot 'aankijken'.

Melden van discriminatie

- Aan de respondenten is gevraagd of zij wisten dat zij discriminatie kunnen melden bij de antidiscriminatievoorziening of bij de politie. 52% van de respondenten geeft aan hiervan op de hoogte te zijn, 48% is daarvan niet op de hoogte.
- Twee respondenten hebben contact gehad met zowel de antidiscriminatievoorziening als de politie om discriminatie te melden. Daarnaast hebben drie respondenten contact gehad met de politie om discriminatie te melden. Volgens de toelichting van de respondenten op het contact, blijkt in alle gevallen de ervaring met het melden bij de instanties negatief te zijn.

Voorlichting

72% van de respondenten geeft aan niet geïnteresseerd te zijn in voorlichting over discriminatie, inclusie en/of andere culturen. 28% van de respondenten is wel geïnteresseerd. De behoeften aan het soort voorlichting lopen uiteen.

Wat betreft inhoud van de voorlichting heeft men behoefte aan:

- Voorlichting waarbij duidelijk wordt welke impact discriminatie heeft op iemand.
- Voorlichting over dat anders zijn mag.
- Voorlichting over hoeveel buitenlanders er nog gaan komen / over het asielbeleid
- Voorlichting over discriminatie onder kinderen.
- Voorlichting over LHBTIQ+
- Voorlichting moet afhankelijk zijn van wat zich voordoet in de samenleving
- Voorlichting door een ervaringsdeskundige
- Voorlichting over waar de antidiscriminatievoorziening voor staat / over de meldpunten
- Voorlichting over de cultuur en leefvormen van anderen en hoe je met elkaar communiceert
- Voorlichting over hoe je omgaat met discriminatie / hoe je hierop kunt reageren
- Voorlichting over beleid/systemen/structuren, waaruit blijkt dat discriminatie voorkomt uit systematische problemen
- Voorlichting met een positieve benadering: elkaar leren kennen en gericht op gesprek

Tegengaan van discriminatie

Aan de respondenten is gevraagd hoe zij denken dat discriminatie kan worden tegengegaan. Hierop is een diversiteit aan antwoorden binnengekomen, welke verzameld worden weergegeven in onderstaande tabel.

Het is niet mogelijk om discriminatie tegen te gaan – gemeente kan het niet veranderen, grondslag ligt bij de kerk – homo- en vreemdelingenhaat is van oudsher te diep geworteld – Puttenaren zijn eigenheimers, die veranderen niet
Er is niets nodig - er is geen discriminatie – geen behoefte aan verandering – uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van volwassenen – het valt wel mee met discriminatie – we zijn al behoorlijk tolerant
Minder focus op het thema – niet de aandacht er op vestigen – niet op elke slak zout leggen
Kerken hebben een voorbeeldfunctie – schone taak voor voorgangers in de kerk – de kerk inschakelen - Preken dat men zich niet verheven moet voelen boven andersdenkenden
De gemeenteraad moet niet hypocriet doen – meegaan met de tijd – als gemeentebestuur het goede voorbeeld geven – zichtbaar steun voor minderheidsgemeenschappen vanuit gemeente en het lokaal bestuur – een goede mix van mensen in overheidsfuncties – als gemeente positieve voorbeeld uitdragen – eerlijk beleid – als gemeenteraad een standpunt innemen
Er is meer blauw op straat nodig – zero tolerance beleid – boa's die toegankelijk zijn – op daders reageren – degenen die discrimineren daarop aanspreken
Mensen bewust maken van dat ze discrimineren – een info avond – iets in de krant plaatsen over het onderwerp – mensen bewust maken van wat discriminatie met iemand doet – mensen met elkaar in contact brengen - internationaal food festival met gerechten uit verschillende keukens en muziek – laten zien hoe mooi diversiteit is met aansprekende campagnes –

slachtoffers een stem geven – onwetendheid tegengaan - voorlichting in kerken – voorlichting op verenigingen en sportclubs
Begin jong, bij de kinderen – zorgen dat inclusie voor kinderen normaal is – op scholen voorlichting geven – oudercursussen en opvoedcursus – meegeven in de opvoeding
De eigen bevolking helpen – luisteren naar de eigen bevolking – eerst Puttenaren helpen en dan pas asielzoekers – eigen mensen eerst – minder asielzoekers – Puttenaren worden gediscrimineerd – weg met de asielzoekers
Woningprobleem voor jongeren oplossen – misvattingen tegengaan – duidelijkheid geven over de financiën van asielzoekers – duidelijkheid over de wachtlijst voor een woning – niemand voorrang geven op de woningmarkt
Zorgen dat Putten een betere afspiegeling wordt van de Nederlandse bevolking – meegaan met de tijd, niet in eigen zuil blijven
Het gesprek voeren met de democratische meerderheid en niet meegaan in de stem van een hard schreeuwende minderheid
Terugkeren tot de christelijke waarden en normen
Iedereen in zijn waarde laten – duidelijkheid over dat iedereen verschillend maar gelijk is – openheid creëren maar niets opleggen – begrip over en weer – iedereen gelijk behandelen – normaal doen – leven en laten leven – normaliseren – nadruk op dat iedereen gelijk is – nuchter blijven – meer aan anderen denken en minder aandacht op onszelf
Regenboogvlag ophangen –gaybrapad– laten zien dat iedereen welkom is en er mag zijn

Inclusiever worden

Tot slot is aan de respondenten gevraagd waar we in Putten aan moeten werken zodat iedereen mee kan doen. Ook dit leverde veel en diverse antwoorden op, welke worden weergegeven in onderstaande tabel.

Tolerantie t.o.v. andersdenkenden – diversiteit acceptatie - inclusie van iedereen door ze geen minderheid te noemen - zelfvertrouwen kweken bij hen die zich gediscrimineerd voelen/wanen - mentaliteit en gedrag t.a.v. andere culturen en eigen normen mogen niet leiden tot uitsluiting
Minder de kerken de regels laten bepalen - meer respect voor mensen die iets anders geloven
Homoseksualiteit bespreekbaar maken – homo- en vreemdelingenhaat tegengaan
Het centrum veiliger en toegankelijker maken voor gehandicapten en blinden – iedereen moet toegang hebben tot winkels en openbare gebouwen – fietspaden verbreden – stoep beter maken voor rollator en rolstoel – tijdstippen om prikkelarm te winkelen – openbare toiletten – rolstoelvriendelijke speeltuinen – toegang tot een toilet als je zwanger bent of met kleine kinderen – rolstoeltoegankelijke recreatie – bestrating winkelcentrum verbeteren – vakantieparken toegankelijk maken
Sinterklaascommissie op de schop en zwarte piet afschaffen
Meer informatie geven aan buitenstaanders – betere begeleiding van de buitenlanders – participatie allochtone bewoners bevorderen

Meer dingen voor (alleenstaande) moeders - Meer aandacht voor mensen met psychische problemen - Meer aandacht besteden aan arme gezinnen - Sportaanbod voor dikkere mensen – sport voor iedereen
Niet moeilijk doen over de regenboogvlag – steun openlijk uitdragen - inclusie propageren
Meer voorzieningen voor mensen in het buitengebied - Omzien naar de mensen in je buurt – samenhorigheid bevorderen / Begrijpelijke taal voor mensen met een verstandelijke beperking
Omkijken naar de jeugd – jongerenontmoetingsplaats – meer woningen anders jagen we de jeugd weg
Normaal blijven doen met zijn allen

Resultaten telefonisch interview

20 van de 201 respondenten hebben aangegeven nog te willen doorpraten n.a.v. de online enquête. De 20 respondenten zijn benaderd waarvan het is gelukt om met 16 respondenten telefonisch door te praten. Alle respondenten geven aan dat inclusie en discriminatie een actueel thema is, waarover zij een mening hebben en deze graag willen delen.

Ervaring met discriminatie

Allereerst is doorgepraat over de ervaring die men heeft met discriminatie. Er zijn zowel respondenten die geen ervaring met discriminatie hebben, als respondenten die wel ervaring met discriminatie hebben. De respondenten die ervaring hebben met discriminatie hebben uiteenlopende ervaringen:

- In sommige gevallen is de discriminatie op henzelf gericht, andere respondenten zien dat mensen in hun omgeving worden gediscrimineerd.
- Aan de ene kant worden ‘nieuwkomers’ in Putten (zowel autochtoon als allochtoon) gediscrimineerd. Het is lastig om op te worden genomen in de Puttense samenleving, vooral als je geen lid bent van een kerk. Statushouders worden gediscrimineerd in hun dagelijks leven.
- Tegelijkertijd wordt aangegeven dat er wordt gediscrimineerd doordat statushouders voorrang krijgen op woningen, waardoor andere mensen die naar een huis zoeken buiten spel worden gezet.
- Ook voelt men gediscrimineerd doordat het respect verdwijnt voor de christelijke traditioenele normen en waarden. Bijvoorbeeld doordat de regenboogvlag een symbool voor inclusie is geworden, terwijl in de christelijke traditie de regenboog staat voor Gods trouw. Een ander risico is dat door veel aandacht te geven aan de LHBTIQ+, andere groepen onderbelicht blijven.
- Gelijktijdig geeft men aan dat de LHBTIQ+ wordt gediscrimineerd in het dagelijks leven.

Er zijn ook respondenten die aangeven dat zij geen ervaring hebben met discriminatie. Hieronder valt ook iemand met een fysieke beperking die zich gelijk behandeld voelt. Twee respondenten geven aan dat de communicatie tussen de inwoners en de gemeente kan worden verbeterd. Zij voelen zich niet buitengesloten door de gemeente, maar ook niet serieus genomen. Enkele respondenten vinden het belangrijk dat er vooral niet teveel aandacht moet worden gegeven aan discriminatie, enkel belangrijk dat excessen worden aangepakt maar dat niet op

elke slak zout wordt gelegd. Gelijkwaardigheid zou een vanzelfsprekend uitgangspunt moeten zijn.

Door enkele respondenten wordt ook aangegeven dat zij worden aangesproken op dat zijzelf discrimineren. De respondenten geven aan dat het niet hun bedoeling is om te discrimineren. Het wordt verklaard door een verschil van mening, wat wordt opgevat als discriminatie.

Tegengaan van discriminatie

Aan de respondenten is gevraagd hoe we discriminatie kunnen tegengaan.

Hierbij is allereerst het idee om voorlichting te geven over inclusie en discriminatie uitgelicht.

Hierop wordt wisselend gereageerd. Aan de ene kant ziet men potentie in voorlichting, vooral door de voorlichting te richten op kinderen. De voorlichting dient in dat geval plaats te vinden op school of in de kerk. Het inzetten van een ervaringsdeskundige is interessant. Wellicht kan een ervaringsdeskundige zijn/haar verhaal eens delen met de gemeenteraad. Aan de andere kant kijkt men kritisch naar voorlichting. Diverse respondenten geven aan er zelf geen behoefte aan te hebben. Ook geeft men aan dat de mensen die juist nog veel kunnen leren op dit onderwerp, niet naar zo'n bijeenkomst zullen komen.

Vervolgens is aan de respondenten gevraagd hoe we discriminatie tegen kunnen gaan. Enkele respondenten geven aan dat discriminatie zo diep geworteld zit, dat het niet of nauwelijks mogelijk is om er iets aan te veranderen. Er zijn ook ideeën aangedragen om discriminatie tegen te gaan. Conclusie is dat het belangrijk is dat we elkaar (beter) leren kennen. Wanneer we elkaar leren kennen, gaan we elkaar beter begrijpen en ontstaat er meer begrip voor elkaar. In onderstaande tabel staan de verschillende ideeën hierover weergegeven.

Een campagne die inzet op bewustwording / die mensen wakker schudt.
Informeren over hoe discriminatie van invloed is op de ander / dialoog met mensen met verschillende achtergronden / Het gesprek met elkaar aangaan / De gemeente moet het goede voorbeeld geven: iedereen is welkom in ons dorp.
Activiteiten of bijeenkomsten waarin ontmoeting centraal staat
Informeren hoe je kan reageren als je zelf wordt gediscrimineerd of als je ziet dat iemand wordt gediscrimineerd.
Een rubriek in de Puttenaer waarin iedere week het verhaal van een inwoner van Putten staat beschreven.
Er moet subsidie beschikbaar zijn voor mensen die zorgen voor maatschappelijke betrokkenheid / voor activiteiten waarbij inwoners elkaar (beter) leren kennen
Meer duidelijkheid creëren over hoe woningen worden toegewezen

Inclusiever worden

Tot slot is met de respondenten besproken hoe Putten inclusiever kan worden. Allereerst is teruggeblikt op afgelopen jaren. Meerdere respondenten geven aan dat Putten de afgelopen jaren niet inclusiever is geworden of dat dat in ieder geval niet zichtbaar is voor iemand die er weinig

mee te maken heeft. Ook vinden sommige respondenten het moeilijk om dit überhaupt te beoordelen.

Vervolgens is gevraagd waarop we ons moeten richten om inclusiever te worden. Er zijn enkele respondenten die aangeven dat we al inclusief (genoeg) zijn en dat er niet specifiek aandacht naar uit hoeft te gaan. Er zijn ook respondenten die ideeën aandragen om inclusiever te worden, wat staat weergegeven in de tabel.

Op het gebied van inclusie werken aan bewustwording. Bijvoorbeeld met voorlichting/het goede gesprek voeren/ samenbrengen burenculturen / Als gemeente het goede voorbeeld geven door transparante communicatie en burgerparticipatie
Een fysieke plek waar mensen hun verhaal kunnen delen en waar je aan een oplossing kunt werken. Belangrijk dat dit een plek is welke gericht is op actie in plaats van een plek van signaleren/monitoring maar vervolgens geen actie
Meer mogelijkheden creëren voor mensen met een beperking zodat zij ook mee kunnen doen.
Als je iets organiseert dat de voorwaarde dat iedereen (of in ieder geval zoveel mogelijk mensen) mee kan doen
Als je iets publiceert aandacht voor de beeldvorming die wordt gebruikt./ Als je iets communiceert, schrijf dan op een niveau dat iedereen het begrijpt.
Aandacht voor LHBTIQ+ bijvoorbeeld de regenboogvlag ophangen op dagen dat daar speciale aangelegenheid voor is (zoals 11 oktober Coming-Outdag)
Meer aandacht voor zaken waardoor mensen met een beperking zich uitgesloten voelen. Zoals meer sportmogelijkheden, betere stoepranden, minder goten en beter straatwerk in het centrum